

Sami Heikkilä

8.5.2019

VN/963/2018

VN/963/2018-PLM-14

Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 6.3.2019

Puolustusministeriön lausunto Länsi-Lapin luonnonsuojelualueiden perustamista koskevasta asetusvalmistelusta

Ympäristöministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Länsi-Lapin luonnonsuojelualueista sekä luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi Länsi-Lapin luonnonsuojelualueista. Kaikki perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa. Alueet kuuluvat pääosin eri suojeluohjelmiin sekä Natura 2000 -verkostoon.

Länsi-Lapin alueelle perustettavaksi suunnitelluista luonnonsuojelualueista Raanselkä ja A.E. Järvisen aihkikko sijaitsevat puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevalla Rovajärven alueella ja Ollakanojan lähteiden luonnonsuojelualue Tervolassa.

Puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaaminen sotilasalueilla on korostunut Suomen turvallisuusympäristön viimeaikaisten muutosten myötä. Puolustusministeriö katsoo, että luonnonsuojelualueet tulisi ensisijaisesti sijoittaa muille, kuin puolustusvoimien käytössä oleville alueille. Puolustusministeriön hallinnonalalla on käytössään alle 1 % Suomen pinta-alasta ja alueet ovat välttämättömiä puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien toteuttamiseksi tai tukemiseksi. Puolustusvoimien käytössä olevia alueita on jo nykyisin laaja-alaisesti suojeltu, eikä suojeltujen alueiden määrää tule enää merkittävästi lisätä. Jos erityisestä syystä yksittäisiä alueita on edelleen tarpeen suojella, edellytyksenä on, että luonnonsuojelu ei saa heikentää puolustusvoimien nykyistä toimintaa ja sen kehittämistä. Lisäksi on huomioitavaa, että alueiden puolustuksellinen käyttö saattaa lisääntyä tai sen luonne muuttua valmiuden tehostamisen tai kohottamisen seurauksena, joka saattavat vaarantaa luonnonsuojelualueiden perustamistarkoituksen.

Puolustusministeriö suhtautuu erityisen kriittisesti uusien luonnonsuojelualueiden perustamiseen puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden maalialueille tai niiden läheisyyteen. Poikkeuksena ovat eräät Natura 2000-verkoston perusteella perustettavat suojelualueet. Luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen alueen pääkäyttötarkoitus on luonnonsuojelu. Puolustusministeriö myös huomauttaa, että luontoarvot ovat syntyneet tai säilyneet puolustusvoimien käyttämillä alueille puolustusvoimien toiminnan myötävaikutuksella tai toiminnasta huolimatta. Alueiden suojelulla ei siten tosiasiallisesti lisätä suotuisan suojelun tasoa pl. tilanne, jossa suojelun vuoksi puolustusvoimien toiminnan kehittäminen estyisi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Sami Heikkilä

8.5.2019

VN/963/2018

VN/963/2018-PLM-14

Seuraavassa yksityiskohtaisia esityksiä asetus- ja perustelumuistioluonnoksista.

Ympäristöministeriön asetus- perustelumuistioluonnos

Puolustusministeriöllä ei ole huomautettavaa aluerajauksiin liittyen.

Ympäristöministeriön asetukseen Länsi-Lapin luonnonsuojelualueista 3 §:n 1) kohtaan puolustusministeriö esittää lisättäväksi Raanselän alueen lisäksi myös Ollakanojan lähteiden luonnonsuojelualueen, koska puolustusvoimilla tulee säilyä mahdollisuus käyttää aluetta tarvittaessa myös omaan toimintaansa, muun muassa alueella liikkumiseen.

Perustelumuistioluonnokseen puolustusministeriö esittää lisättäväksi kohdan 4 (Rauhoitusmääräykset sekä hoidon ja käytön tavoitteet) 4 kappaleen ensimmäisen lauseen jälkeen maininta:

Edellä mainituilla alueilla sallittava harjoitus- ja koulutustoiminta kattaa myös alueiden kehittämisen puolustusvoimien tarpeita varten.

Kohtaan 4 (Rauhoitusmääräykset sekä hoidon ja käytön tavoitteet) esitetään lisättäväksi uusi kappale, joka mahdollistaa puolustusvoimien toiminnan puolustusvoimien käytössä olevalla alueella sijaitsevalla Ollakanojan lähteiden luonnonsuojelualueella Tervolassa:

Perustettava Ollakanojan lähteiden luonnonsuojelualue sijaitsee lähes kokonaan puolustusvoimien käytössä olevalla alueella. Alueella sallittava harjoitus- ja koulutustoiminta kattaa myös alueiden käyttämisen puolustusvoimien muuhun toimintaan ja alueiden kehittämisen puolustusvoimien tarpeita varten. Perustamisasetukseen tulisi luonnonsuojelulain 17 a §:n 5 momentin mahdollistama poikkeus puolustusvoimien harjoitus- ja koulutustoiminnasta. Perustamisasetuksen 3 §:n 2 momentin 1 kohtaan otettaisiin näitä toimintoja koskeva säännös.

Valtioneuvoston asetus- ja perustelumuistioluonnos

Puolustusministeriö esittää, että A.E. Järvisen aihkikon luonnonsuojelualue poistetaan perustettavien luonnonsuojelualueiden listasta. Kohde sijaitsee kokonaan Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella ja osittain maaliialueella. Puolustusministeriö pitää Rovajärveä maanpuolustuksen kannalta tärkeimpänä alueena, jossa puolustusvoimien toimintaedellytyksiä ei tule rajoittaa. Esitetyllä luonnonsuojelualueella on merkittäviä luontoarvoja ja puolustusministeriö pitää tärkeänä niiden säilyttämistä. Luontoarvot on mahdollista säilyttää myös nykyisin toimenpitein ilman luonnonsuojelualueen perustamista puolustusvoimien toimintaedellytyksiä rajoittamatta yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Puolustusministeriön tavoitteena on säilyttää pitkällä aikavälillä Rovajärven alueen nykyiset puolustusvoimien toimintaedellytykset ja mahdollistaa niiden pitkäjänteinen kehittäminen. Muille valtakunnallisesti merkittävillä ampuma ja harjoitusalueilla kohdistuu kasvavassa määrin paineita rajoittaa toimintaa muun yhteiskunnan ja/tai ympäristösyiden (esimerkiksi melunhallinta ja pohjavedensuojelu) vuoksi. Puolustusministeriö pitääkin pitkällä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Sami Heikkilä

8.5.2019

VN/963/2018

VN/963/2018-PLM-14

aikajänteellä mahdollisena ampuma- ja harjoitustoiminnan osittaisen siirtymisen Etelä-Suomen alueilta muille alueille kuten Rovajärvelle. Rovajärven alueen koko mahdollistaa ainoa alueena Suomessa turvallisesti järjestää isoja eri aselajien yhteisharjoituksia ja harjoitella laajoja suoja-alueita vaativilla asejärjestelmillä.

Ylijohtaja

Raimo Jyväsjärvi

Suunnittelija

Sami Heikkilä

Jakelu YM Ympäristöministeriö

Tiedoksi Pääesikunta